

Η ΜΕΛΛΟΝΥΦΗ

Τὴ νιὰ πού τώρα τὴν λεροῦ / τὴν ἤξαιρα ἀπὸ χρόνια :
 Κ' εἶχε περισσιες ὁμορφιές, χαρίσματα ἀφανέρωτα,
 Σιμὰ στὸ παραθύρι τῆς ἀνθοῦσαν μελοργόνια
 καὶ μιὰ γαλιάντρα στὸ κλουβὶ τῆς λάλειε γιὰ τὸν ἔρωτα !

Κι' αὐτή, σκυμμένη ἐκένταγε τὸν ἥλιο, τὸ Φεγγάρι·
 μὲ πούλιες κι ἀσημοκλωστὲς σὲ ὑφάδι μαῦρο κι ἄλικο :
 Ἐτῆς χήρας κρυφοκοίταζε τὸ γυιό, τὸν κανακάρη
 γιὰ τὴν ὑγεία τῆς ποῦπινε στ' ἀντικρυνὸ μπακάλικο.

Κ' ἡ γειτονιά τῆς τῶλεγε : Σὰ ῥθοῦν τὰ χελιδόνια
 τὸ νιὸ τὸν τρισευγενικὸ πῶς θὰ τὸν πάρει γι' ἀντρα τῆς.
 Τώρα, νεκρὴ τὴ χαιρετοῦν ἀπ' ὄλα τὰ μπαλκόνια
 Καὶ σβύνουν τὰ μυριστικὰ σωπαίνει κ' ἡ γαλιάντρα τῆς.

ΤΡΕΙΣ ΑΔΕΡΦΕΙΣ . . .

Τρεῖς ἀδερφές, τρεῖς ἀδερφές· Παντοῦ μὲ πάνε συνοδεῖα
 νύχτα, κι αὐγὴ, καὶ ἡμέρα ;
 Ἡ μιὰ πότε καλόγνωμη χαρίζει μ' ἀνοιχτὴ καρδιά
 καὶ πότε σφιχτοχέρα !

Ἡ ἄλλη ; Δουλεύτρα ἀκάματη γνέθει τὸ νῆμα τ' ἀσημι
 πού χίλιες πῆγες νᾶναι !
 Γειὰ καὶ χαρὰ στὰ χέρια τῆς, πού νὰ μὴν πάψουνε στιγμὴ
 τ' ἀδράχτι νὰ γυρνᾶνε !

Κ' ἡ ἄλλη — θωρῶ τὸν ἥσκιο τῆς — Κρατάει ψαλίδι κοφτερὸ
 — καρδιά μου γιατί τρέμεις ;
 Ποιὰ μέρα, ποιὰ ὥρα, ποιὸν καιρὸ ; Τρέχει καὶ κόβει στὸ φτεροῦ
 τὸ νῆμα τῆς ἀνέμης.

Ν. ΠΕΤΙΜΕΖΑΣ (ΛΑΥΡΑΣ)

Γ Υ Ρ Ι Ζ Ο Ν Τ Α Σ

Τὸ καρᾶβι μᾶς ἔφερε στὰ γαλάζια ὄνειραμένα νε-
 ρά, στὸν παλιὸ οὐρανό, τὸν ἀγαπημένο. Μὲ τὸ σκίσι-
 μο τοῦ αὐγερινοῦ εἶχαμε πιάσει τὸν Κάβο Ντόρο καὶ
 τώρα τραβούσαμε γιὰ τὸ Μακρόνησο. Σίγουρα θὰ πιά-
 ναμε σκάλα πρὶν τὸ μεσημέρι.

Αὐτὸ εἶτανε πολὺ εὐχάριστο. Θὰ βλέπαμε μιὰν ὄρα
 ἀρχήτερα τὸν τόπου μας, τὸν πάντα τρισπόθητο καὶ λα-
 τρεμένο μὲ ὄσα ταξίδια κι ἂν κάναμε σὲ στεριά καὶ
 σὲ θάλασσα. Ἡ λαχτάρα δυνάμωνε τὴν ἀπαντοχὴ ἰό-
 σους μῆνες. Μᾶς γλυκονινοῦριζε μ' αὐτὸ τὸ χρυσόνειρο.

— Ἄς πιάσουμε σκάλα μιὰ φορὰ, εἶχε πεῖ ὁ λο-
 χίας Σκαρλῆς, ὁ φίλος μου, ἂς φιλήσω τὸ χῶμα τῆς
 Ἀθήνας κι ἂς μὲ κρεμάσουνε ὕστερα.

Εἶτανε ὁ πόθος πού κρατοῦσε ὄλου, τὸ δυνατό
 κρασι πού μᾶς μέθαγε. Ἄστραφτε στὰ μάτια. Ὁ Στρα-
 τηγὸς ποῦφερνε βόλτες στὴ γέφυρα κοιτοῦσε μὲ τὰ

κυανοκιάλια πέρι, οἱ φαντάροι πού γυρίζανε μὲ ἄδεια
 ἢ γιὰ πάντα στὰ σπῖτια τους ἀναρωτιότουσαν πότε
 θὰ φτάσει τὸ καρᾶβι. Θαιρούσανε πῶς εἶχε κόψει τὸ
 δρόμο του. Καὶ κάτου στὸ πλωριὸ ἄμπάρι, ξαγριεμέ-
 νοι ἀπὸ τὴν κακινύχτια καὶ τὴν κακοπέραση δριθύνανε
 τὰ τρεμάμενα κορμιά τους μερικοὶ κατάδικοι στρατιῶ-
 τες, πού ζητούσανε μὲ κάθε τρόπο νὰ δοῦνε λίγο οὐ-
 ρανὸ καὶ θάλασσα γνώριμη.

Τὸ βαπόρι ἔκοβε δρόμο καλὸ. Δώδεκα μίλια τὴν
 ὥρα. Ποστάλε ἄλλοτε, εἶχε ἀπὸ τὸ κυβέρνηρον ἐπιταχτεῖ
 γιὰ τίς στρατιωτικὲς ἀνάγκες. Ἐκανε καθὲ βδομίδα κ'
 ἓνα ταξίδι, πῆγαινε ἔλα, Ραιδεστό — Πειραιᾶ. Κ' ἔπαιρνε
 τὴν ἀνθρώπινη ἀθλιότητα καὶ τὴν ἐταξίδευε πότε σ'
 ἓνα ὄνειρο γυρισμοῦ καὶ πότε σὲ μιὰ λαχτάρα νὰ μὴν
 κρατήσῃ γιὰ πολὺ ὁ μακρεμὸς ἀπ' τὰ σπῖτια.

Τώρα γυρίζαμε πάλι γιὰ νὰ ξαναφύγομε ἀργότερα.

ἄν μᾶ; ἰδγραφε ἡ Μοῖρα. Οἱ περισσότεροὶ ξαίραμε τὴ μισὴ ὑδρόγειο κι ἄπ' τὸ νησίκι τὸ πρόσχαρο, κι ἀπὸ τὴ ραχοῦλα τοῦ βουνοῦ τὴν δλόδροση, εἶχαμε μεταχτεῖ ξαγοριμένοι πολεμᾶρχοι στὴν Τουρκιᾶ καὶ στὴ Βουλγαρία, στὴν Ἀνατολὴ καὶ στὴ Ρουσσία καὶ δὲν ξαίρω ἀκόμα ποῦ. Ὅσοι ἀπομένανε γυρίζανε. Ἄλλος μὲ λίγη ἄδεια, ὁ γέρο-Ἐφεδρος μὲ μιὰν ἀπόλυση ὡς πατέρας τρεσσάρων παιδιῶν, τὸ χτεινόδ παιδί του μ' ἓνα γερό πλευρίτωμα

Ἵλοι σκεδὸν εἶμαστε ἀτόμηχοι. Δέκα χρόνια ἐκστρατεῖες καὶ πόλεμοι μᾶ; εἶχιν; τσακίσει. Ἀπόμαχος εἶτανε κι ὁ Στρατηγὸς ποῦ φερνε βόλιες στὴ γέφυρα. Μὰ κείνος, ὅσο νᾶναι, κάτι ἔφερνε γυρίζοντας ἐνῶ ἐμεῖς

Ἀπὸ βραδὺς εἶχαμε κιαλίρει τὴν ξανθιά Ρουσιῖδα, μὲ τὰ κατογάλανα μάτια, τὴν ἀνίγλυφη κορμοστασιά, πὸν ταξίδευε μαζί του. Ἀνήσυχη ἔφερνε τὸ βιπύρι ἄνω κάτου, κρατώντας στὰ χέρια τῆς ἓνα μικρὸ κατσαρό σκυλάκι ποῦ ὄλο γαύγιζε. Ὁ Σκαρλῆ; δὲ χόρταινε νὰ τὴν βλέπει. Δισταντικιὰ ψυχὴ. Καὶ μοῦ πιλοῦσε ὁ φίλος τὸ μυαλό γιὰ τὴ δροσιά τῆς.

Στὸν ἴσκιό τέτοιας ἤθελα μηλιά;
νὰ πάω νὰ γείρω. Καὶ τ' ἀχείλι μου
τὴ γλύκα τοῦ καρποῦ τῆς νὰ γευτεῖ.

Μὰ ὁ καρπὸς δὲν εἶτανε γιὰ τὰ δόντια τοῦ φίλου μου τοῦ Σκαρλῆ, κι ἄ; εἶτανε πιὸ γερὰ ἀπὸ τοῦ γέρο καπετάνιου. Τέτοια λάφυρα πολέμου δὲν ἀρμόζανε σ' ἐμᾶ; τοὺς μικροὺς καὶ τοὺς τιποτένιους.

Εἶμαστε τόσο κουρασμένοι πὸν θὰ θέλαμε κάπου νὰ γείρουμε γιὰ πάντα. Ὁ Σκαρλῆ; λαχταροῦσε τὸν κόρφο τῆς Ρούσσας. Ὁ γέρο-Ἐφεδρος μιὰν ἄκρια στὸ φτωχικό του. Ὁ κατάδικος ἓνα κομμάτι λεύτερης γῆς. Καὶ μόνο πέρα, στὸ πρυμνιὸ ἀμπάρι, ἄλλοι κατάδικοι, ξένοι στὸν οὐρανὸ καὶ στὸ περίγυρο, —κάτι τσέτες ἐπιζωῖτες πὸν τοὺς πηγαίνανε στὴν Ἀκροναυπλία, —δὲ λαχταροῦσανε θαρρεῖς τίποτε καὶ πότε μασουλάγανε ξερὸ ψωμί καὶ πότε χορεύανε ζεμπέκικο παίζοντας οἱ γύρω παλαμάκια.

Τὰ βραδι, ἀργὰ τὰ μεσάνυχτα, εἶχε ζυγώσει ὁ Σκαρλῆ; τὴ Ρούσσα ποῦ φερνε βόλιες στὴν κουβέρτα, κοιτώντας πέρα τὸ πέλαγο ἀσιμωμένο ἀπ' τὸ φεγγάρι. Κυθῆσε λίγο μαζί τῆς, τοῦ μίλησε καὶ τῆς μίλησε γιὰ τὸν τόπο τῆς πὸν τὸν ἤξαιρε ἀπ' τὴν ἐκστρατεία, τῆς εἶπε κάνα δυὸ Ρούσσικα, καὶ δὲ δειλίασε ὁ φίλος νὰ τῆς πεῖ ξάστερα πῶς τᾶρέσει καὶ τὴν ἀγαπάει. Τὸ «Σ' ἀγαπῶ» τῆς τᾶπε Ρούσσικα γιὰτὶ αὐτὸ τὸ σκανταλιάρικο ρῆμα τᾶξερε σ' ὄλες τῆς γλώσσες τοῦ κόσμου.

Ἡ πολιτισμένη γυναῖκα ἔσκασε στὰ γέλια καὶ χωρὶς νὰ βάλει τίς φωνὰς τὸν ἄφησε —γιατὶ ὄχι; —νὰ τῆς φιλήσει θερμὰ τὰ δάχτυλα.

Ὁ Σκαρλῆ; τὴν ἔβλεπε τώρα στὴ γέφυρα μὲ τὸ Στρατηγὸ τῆς. Πότε-πότε γυρονοσε καὶ τοῦ χαμογέλαγε.

— Πέρασε δὲ πῶς περάσεις, τοῦ σφύριξα στ' αὐτί. Σὲ λίγο πάει τὸ πουλί, Σκαρλῆ; πέταξε! . . .

— Δὲ βαριέσαι! Κι' ἄν πάει, καλὸ ταξίδι! Γι' αὐτὸ θὰ σκάσουμε τώρα... Μωρέ, Ἀττικὴ, μύρισε! Τὸ νιώθεις; Ἀττικὴ!

Ὁ Στρατηγὸς σίγουρα θὰ τὴν εἶχε ἀγναντέψει τὴ Γόησσα μὲ τὰ κιάλια του. Ἐμεῖς κοιτούσαμε τῆς Φλέβες νὰ ἐσχωρίζουνε σὺν τὰ θρυλικά πετροκάραβα στὸ ἔμπα τῆς Βουλιαγμένης.

— Ἄιντε, παλληκάρια μου! Ὅρτσα, καπετάνιε, λίγο.

Ἡ λαχτάρα μᾶ; ἄναβε τὸ κορμί. Χορεύαμε χιλιωλογιώνε χοροὺς ἀπ' τὴν ἀγωνία. Ἄλλοι τραγουδοῦσανε, ἄλλοι μαζεύανε τὰ πράγματά τους πρὶν τῆς ὥρας, κ' οἱ περισσότεροι ἔσφωνίζαμε σὺν τρελλοί.

Στὸ στρίψιμο ἀπὸ τῆς Φλέβες ἀγναντέψαμε τὸ Λυκαρηιτό, καὶ μετὰ τὴν Αἴγινα, τὰ Φίληρα καὶ τὴ γλυκειὰ ἐρωμένη, τὴν παντοτεινὴ, λουσιμένη σὲ χίλια ροδοχρώματα.

— Γεννήτρα γῆ, κυματισιὰ
σ' ἐσένα εἶν' ὄλα, Ἑλλάδα...

Κ' ἔστερα τὸ τραγοῦδι ἀπλόθῆκε στὸ φῶς, ἀδρό, γεμάτο λεβεντοσύνη καὶ νιάτα, καὶ τᾶπαμε μαζί ἀδερφομένοι, ὅσοι γυρίζαμε στ' ἄγια χόματα.

Πρὶ δέσει κάβο τὸ βαπόρι ὁ Στρατηγὸς, ἡ Ρούσσα κι τὸ σκυλάκι φύγανε μὲ μιὰν ἀτμιάκατο, γεμάτη ἀνθοδέσμες καὶ λουλούδια...

ΠΕΤΡΟΣ ΓΑΛΗΝΟΣ

ΣΤΕΡΝΗ ΒΡΑΔΥΑ

Βάλε τὴν πλουμιστὴ σου φορεσιά,
Μαριώ, καὶ στὸ λαιμό σου τὰ φλωριά,
Καὶ δυὸ πλεξίδες ρίξε τὰ μαλλινί σου.
Ἀπόψε εἶν' ἡ στερνὴ μας ἡ βραδυὰ,
Θὰ νᾶζθουμε μὲ ἄλλα τὰ παιδιά,
Γιὰ ξεφαντώματα στὴ γειτονιά σου.

Στοῦ κύρη σου κ' ἐοῦ τὸ καπηλειὸ
θὰ χύνεις στὰ ποτήρια μας παλιὸ
Κρισάκι χρυσοκόκκινο, μωσχᾶτο.
Στὴν πυρὴ τὴ ματιὰ μου θὰ νὰ κλειῶ
Λαχτάρα τῶν τρελῶ σου τῶ φιλιῶ,
Πόθο γιὰ τὸ κορμάκι σου τ' ἀφράτο.

Τὴν ὥρια πλουμιστὴ σου φορεσιά,
Βάλε, Μαριώ, καὶ κέρνα τὰ κρασιὰ
Μὲ τὰ γερά σου ἠλιοκαμένα χέρια,
Τὶ ὁ πόλεμος μᾶ; στήνει μακελιὰ,
Κ' εἶμαστε ἐμεῖς τῆς πλέμπας τὰ παιδιὰ
Πὸν πᾶμε στοῦ θανάτου τὰ λημέρια.

Ἀθήνα Μᾶης 1922.

ΔΩΡΑ ΜΟΑΤΣΟΥ